

Development of Social Welfare for The Elderly in Sisaket Municipality, Sisaket

Chuthamat Sangsuk

Master of Arts program students Social Sciences for Development,
Ubon Ratchathani Rajabhat University

Rattana Panyapa

Associate Professor Dr., Lecturer of the Department of Social Studies,
Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Paisarn Phakphian

Assistant Professor Dr., Lecturer in the Department of Public Administration
Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Corresponding Author: chutamas969@gmail.com

Received: August 29, 2021 Revised: September 21, 2021 Accepted: October 8, 2021

Abstract

The objectives of this study were 1.to examine the demand and provision of social welfare for the elderly in the Sisaket Municipality, Sisaket and 2.to develop the development of social welfare for the elderly in the Sisaket Municipality, Sisaket. Samples comprised 365 elderly people in the Sisaket Municipality area. The sample size was calculated from Taro Yamane's. The tools used to collect data included questionnaires and interview forms. The statistics used to analyze data comprised of frequency, percentages, mean, standard deviation, and content analysis.

The results presented the following: 1.Overall level of demand for social welfare provision among the elderly in Sisaket Municipality was intermediate. The sections with the highest means included housing, social and family stability, recreation, and support services and networks. The section with the lowest mean was health. For housing, the issue with the highest mean was the need for basic utilities provided in a residential area, such as drinking water, electricity, and clean water. For social and family stability, the issue with the highest mean was an income tax deduction for children who take care of elderly family members. For recreation, the issue with the highest mean was the organization of activities on holy days, such as making merit and public services availability. For income, the issue with the highest mean was budget support for the elderly. For support services and networks, the issue with the highest mean was

the need for caring by community volunteers. For health, the issue with the highest mean was an annual health examination for the elderly. And 2. For the development of social welfare for the elderly in the Sisaket Municipality in terms of housing, accommodations should be provided for certain groups, such as the homeless elderly. For social and family stability, advice and knowledge should be provided including legal services to secure rights and welfare. For recreation, sports clubs for the elderly should be established with activities such as Petanque and chess. For income, visits should be organized both in the province and other provinces. For support services and networks, lifelong education should be provided for the elderly. For health, health care knowledge should be provided.

Keywords: Welfare Providing, Development, Aging Society

การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

จุฑามาศ แสงสุข

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

รัตนะ ปัญญาภา

รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ไพศาล พากเพียร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Corresponding Author: chutamas969@gmail.com

ได้รับบทความ: 29 สิงหาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 21 กันยายน 2564 ตอรับตีพิมพ์: 8 ตุลาคม 2564

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ และ 2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำนวน 365 คน โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ คือ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความมั่นคงทางสังคมครอบครัวผู้ดูแลและคุ้มครอง ด้านนันทนาการ ด้านรายได้ ด้านสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสุขภาพอนามัยในด้านการที่อยู่อาศัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการให้จัดบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานในบริเวณที่อยู่อาศัย ด้านความมั่นคงทางสังคมครอบครัวผู้ดูแลและคุ้มครอง พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ลดหย่อนภาษีเงินได้แก่บุตร ซึ่งเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูผู้สูงอายุ ด้านนันทนาการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ด้านรายได้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสนับสนุนงบประมาณประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ด้านสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการได้รับการดูแลจากอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุของชุมชน และด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้บริการตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับผู้สูงอายุ และ 2. แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านที่อยู่อาศัย ควรจัดบริการที่พักอาศัยหรือบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนที่ประสบปัญหา เช่น ผู้สูงอายุที่ไม่มีที่อยู่

ด้านความมั่นคงทางสังคมครอบครัวผู้ดูแลและคุ้มครอง ควรได้รับคำแนะนำ ปรึกษาให้ความรู้หรือบริการด้านกฎหมาย เพื่อป้องกันและรักษาความปลอดภัยในสิทธิและสวัสดิการ ด้านนันทนาการ ควรมีการจัดตั้งชมรมกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ ด้านรายได้ ควรให้มีการศึกษาดูงานด้านอาชีพทั้งในและนอกจังหวัด ด้านสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ควรมีการจัดการศึกษาตลอดชีพสำหรับผู้สูงอายุในหลักสูตรต่างๆ และด้านสุขภาพอนามัย ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ

คำสำคัญ: การจัดสวัสดิการ, การพัฒนา, สังคมผู้สูงอายุ

บทนำ

การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหลายฉบับที่ผ่านมาได้ส่งผลให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทำให้ประเทศไทยเจริญพัฒนาขึ้นตามลำดับ ส่งผลให้ประชาชนในสังคมไทยมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบัน จากสภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ย่อมเกิดการต่อสู้แข่งขันกันเพื่อความอยู่รอดและการดำรงชีวิตที่มีสวัสดิภาพที่ดีในสังคม ประชาชนทุกคนต้องพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข ความพึงพอใจในชีวิต เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความอยู่รอดการดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคล และเกี่ยวข้องกับมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมโดยรวม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากทั้งในระดับชาติและระดับโลก เนื่องจากมีผลกระทบอย่างกว้างขวาง ทั้งในระดับมหภาค ซึ่งได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายได้ต่อหัวของประชากร การออมและการลงทุน งบประมาณของรัฐบาล การจ้างงานและผลิตภาพของแรงงาน และระดับสุขภาพ ได้แก่ ตลาดผลิตภัณฑ์และบริการด้านต่างๆ โดยองค์การสหประชาชาติได้ประเมินสถานการณ์ว่า ปี พ.ศ.2544-2643 (ค.ศ. 2001-2100) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละของประชากรรวมทั่วโลกและในปี พ.ศ. 2583 (ค.ศ. 2040) จำนวนประชากรผู้สูงอายุจะสูงถึงร้อยละ 32 ของประชากรโลกทั้งหมด ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวกำลังสะท้อนให้เห็นว่าสังคมโลกกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2557, ย่อหน้า 1)

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร คือ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 ต่อไปอีก 15 ปี ข้างหน้าจนถึงปี พ.ศ. 2579 พบว่า โครงสร้างประชากรที่คาดว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคตนั้น จะก่อให้เกิดปรากฏการณ์สำคัญที่มีผลต่อสังคมไทยอย่างมาก โดยสัดส่วนผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้สูงอายุสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนด้านต่างๆ รวมถึงส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพของตนให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทำให้ผู้สูงอายุตระหนัก และเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น ศิลปสวย ระวีแสงสุรย์ (2560, หน้า 85-86) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กล่าวว่า ปัญหาสำคัญของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครที่ต้องเผชิญ คือ ปัญหาด้านรายได้และขาดผู้ดูแลในการทำกิจวัตรประจำวัน จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร คือ ยุทธศาสตร์ “สร้างความมั่นคงทางรายได้และการดูแลผู้สูงอายุ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน” นอกจากนี้ยังมี สมสมัย พิลาดง และคนอื่นๆ (2557, หน้า 134) เรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตงพูน อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้สูงอายุต้องการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ต้องการมีรายได้ รวมถึงการนันทนาการ ที่อยู่อาศัย ความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง และการสร้างบริการทางสังคมและเครือข่ายการเกื้อหนุน จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานระดับจังหวัด อำเภอ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลจะต้องจัดสวัสดิการสังคมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ด้านสวัสดิการ

สังคมที่รัฐต้องจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนทุกชนชั้น ผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอที่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ให้สิทธิประชาชนได้รับ หลักประกันและสวัสดิการในการทำงานอยู่หลายมาตรา เช่น มาตรา 51 ได้กำหนดไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางสาธารณสุขที่เหมาะสมและได้มาตรฐานและผู้ป่วยที่มีสิทธิ ได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มาตรา 53 บุคคล ซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับสวัสดิการสงเคราะห์ความสละตัวอันเป็นสาธารณะ อย่างสมศักดิ์ศรีและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข ด้วยการสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ (สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2560, หน้า 30)

เทศบาลเมืองศรีสะเกษ เป็นเทศบาลเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากถึง 41,680 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 19,924 คน และเพศหญิง จำนวน 21,756 คน ซึ่งอาศัยอยู่ในหลังคาเรือนจำนวน 17,216 หลัง เป็นครอบครัวทั้งหมดจำนวน 17,253 ครอบครัว จัดเป็นเทศบาลเมืองที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดแห่งหนึ่ง ซึ่งประชากรในวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ (เทศบาลเมืองศรีสะเกษ, 2563, หน้า 21) ดังนั้นเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จึงมีความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุขึ้นเพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรมต่างๆ ของผู้สูงอายุ เพื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เทศบาลจัดขึ้น และเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ทั้งนี้ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองศรีสะเกษต่อไป

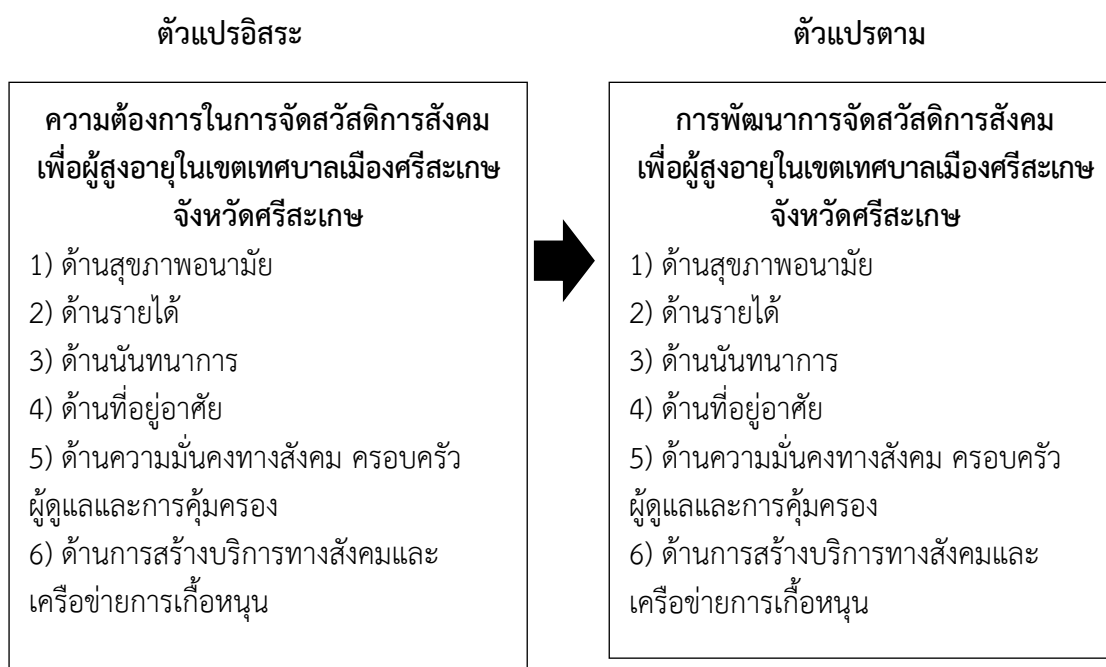
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อหาการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุ จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยได้นำพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ 6 ประการ คือ 1) ด้านสุขภาพอนามัย 2) ด้านรายได้

3) ด้านนันทนาการ 4) ด้านที่อยู่อาศัย 5) ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง และ 6) ด้านการสร้างบริการทางสังคมและเครือข่ายการเกื้อหนุน ดังภาพ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ” ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research Method) โดยส่วนแรกศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในเชิงประจักษ์ข้อมูลและวิเคราะห์ให้ทราบถึงเหตุผลที่มีส่วนสัมพันธ์กันกับข้อมูลในเชิงคุณภาพ และลดจุดด้อยของข้อมูลเชิงคุณภาพ ส่วนที่สองศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ทราบถึงประเด็นในรายละเอียดที่สำคัญ และมีความครอบคลุมในเนื้อหาสาระสำคัญที่ศึกษาอย่างครบถ้วน พร้อมกันนั้น การวิจัยเชิงคุณภาพ จะทำให้ได้ทราบข้อมูลเชิงลึก (In-depth) ที่มีรายละเอียดชัดเจน สามารถนำมาวิเคราะห์ในเชิงตรรกะได้ (Analytic Induction) ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามระเบียบวิธีการวิจัย ผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีการวิจัยตามลำดับ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำนวน 47 ชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 4,121 คน (สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดศรีสะเกษ, 2563, หน้า 5)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำนวน 365 คน โดยการกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549, หน้า 47) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม .05

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นการคัดเลือกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารองค์การและเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังต้องคัดเลือกเฉพาะผู้เกี่ยวข้องที่ยินดีเสียสละเวลาได้ สามารถตอบแบบสอบถามได้จนเสร็จสิ้นกระบวนการ และสามารถติดต่อได้สะดวก ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (Experts Verity) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 1) ผู้สูงอายุ จำนวน 10 คน 2) นักวิชาการ จำนวน 3 คน 3) ผู้บริหาร จำนวน 1 คน 4) ตัวแทนกำนัน จำนวน 5 คน และ 5) ตัวแทนผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในศึกษา 2 แบบ ได้แก่ การใช้แบบสอบถามและการใช้แบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มาตราส่วนประเมินค่า และคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ใช้สำหรับเก็บข้อมูลด้านความต้องการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง และด้านการสร้างบริการทางสังคมและเครือข่ายการเกื้อหนุน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง มีระดับความต้องการจัดสวัสดิการมากที่สุด

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง มีระดับความต้องการจัดสวัสดิการมาก

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง มีระดับความต้องการจัดสวัสดิการปานกลาง

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีระดับความต้องการจัดสวัสดิการน้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง มีระดับความต้องการจัดสวัสดิการน้อยที่สุด

หรือไม่เกิดขึ้นเลย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เป็นแบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

2.2 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับเนื้อหาและประเด็นที่จะศึกษา นำข้อมูลที่ได้

จากการศึกษามาสร้างกรอบในการสร้างแบบสอบถาม แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเบื้องต้น ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.2.2 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Wording) ตลอดจนด้านอื่นๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสมควรปรับปรุงแก้ไข

2.2.3 การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบคุณภาพความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .873 โดยเหตุผลที่เลือก เพราะจังหวัดอุบลราชธานีเป็นพื้นที่ใกล้เคียงจังหวัดศรีสะเกษ บริบททางสังคมและวัฒนธรรมไม่แตกต่างจากศรีสะเกษมากนัก

2.2.4 ปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยเป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เก็บข้อมูล

2.3 แบบสัมภาษณ์ (interview) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.3.1 ศึกษาแนวทาง ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ จึงสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ในการวิจัยเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2.3.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อไปสัมภาษณ์ตัวแทนคณะกรรมการที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามหลักเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบไปด้วย ด้านสุขภาพอนามัย ด้านรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง และด้านการสร้างบริการทางสังคมและเครือข่ายการเกื้อหนุน

2.3.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถาม พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 365 คน และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มหมายด้วยตนเอง ตามจำนวนที่กำหนด จำนวน 24 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล

3.3 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นแปลความหมาย ด้วยประโยคความเรียงทั้งรายด้านและรายข้อ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสรุปประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (คิดเป็นร้อยละ 59.18) รองลงมา เป็นเพศหญิง (คิดเป็นร้อยละ 41.82) ส่วนใหญ่มีอายุ 60 – 75 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.75 มีอายุ 76-85 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.89 และอายุ 85 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.34 ระดับการศึกษาสูงสุด มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 33.42 ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.58 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 44.50 และหม้าย คิดเป็นร้อยละ 28.00 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 32.88 และไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 26.58 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,000 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.44 รองลงมารายได้ 6,001 – 7,000 บาท ร้อยละ 21.64

2. ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม

ด้าน	ความต้องการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ด้านสุขภาพอนามัย	3.37	0.46	ปานกลาง
2.	ด้านรายได้	3.44	0.49	ปานกลาง
3.	ด้านนันทนาการ	3.52	0.48	มาก
4.	ด้านที่อยู่อาศัย	3.59	0.67	มาก
5.	ด้านความมั่นคงทางสังคมครอบครัว ผู้ดูแลและคุ้มครอง	3.54	0.45	มาก
6.	ด้านสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน	3.43	0.47	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.48	0.50	ปานกลาง

จากตาราง 1 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม พบว่า ภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.67) ด้านความมั่นคงทางสังคมครอบครัว ผู้ดูแลและคุ้มครอง ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.45) ด้านนันทนาการ ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.48) ด้านรายได้ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.49) ด้านสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.47) และด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.46)

3. การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้สูงอายุ จำนวน 10 คน นักวิชาการ จำนวน 3 คน ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ตัวแทนกำนัน จำนวน 5 คน ตัวแทนผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

สรุปการพัฒนาการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ด้านสุขภาพอนามัย การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ควรมีฐานข้อมูลการประเมินตนเอง ข้อมูลด้านอนามัยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเพื่อใช้ในการจัดบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง ควรจัดให้มีสวัสดิการตรวจสุขภาพประจำปีเป็นประจำทุกปี โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และควรมีการจัดทำทะเบียนผู้สูงอายุในพื้นที่เขตเทศบาลให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จัดบริการด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึงทุกครัวเรือน ควรมีหน่วยงานของรัฐเข้าไปดูแล สอบถามความต้องการความช่วยเหลือด้านสุขภาพ ควรมีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในชุมชน เป็นต้น

3.2 ด้านรายได้ การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ควรมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ในกลุ่มผู้สูงอายุที่ยังสามารถทำงานได้ รวมถึงสิทธิรับเบี้ยผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึงและถูกต้องตามระเบียบของท้องถิ่น ควรมีการปรับเพิ่มเบี้ยผู้สูงอายุให้มากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบันให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ควรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อจัดหาอาชีพเสริม การเพิ่มรายได้จากเงินฝากให้กับกลุ่มผู้สูงอายุในรูปแบบประชารัฐร่วมสามัคคี ควรส่งเสริมอาชีพ ฝึกอาชีพเพิ่มรายได้ ควรมีการฝึกอาชีพที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มรายได้จัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าให้กับผู้สูงอายุ และควรส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ

3.3 ด้านนันทนาการ การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ควรรวมกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้สูงอายุและประชาชนภายในเขตเทศบาล สร้างความบันเทิงพักผ่อนหย่อนใจ ควรมีชมรมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลและมีการจัดกิจกรรมชมรมลีลาศ เปตอง การจัดกิจกรรมรวมกลุ่มออกกำลังกาย พื้นที่สร้างกิจกรรมนันทนาการหรือใช้บริเวณวัดส่งเสริมความสัมพันธ์ในชุมชน ควรจัดพื้นที่ออกกำลังกายให้กับผู้สูงอายุและอุปกรณ์ออกกำลังกายที่เหมาะสม และควรจัดพื้นที่พบปะสังสรรค์ระหว่างผู้สูงอายุ

3.4 ด้านที่อยู่อาศัย การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ควรเพิ่มช่องทางสำหรับผู้สูงอายุที่ปลอดภัย ควรซ่อมแซมที่พักอาศัยให้ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ ควรจัดที่พักสำหรับผู้สูงอายุฟรี ดูแลด้านสาธารณสุข ควรจัดที่พักอาศัยสำหรับผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุไร้ญาติควรจัดบ้านพักคนชราให้เพียงพอ สำหรับผู้ไม่มีคนดูแล ควรมีการช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้ผู้สูงอายุที่รายได้น้อย ควรจัดเจ้าหน้าที่ดูแลด้านความสะอาดการถ่ายเทอากาศ สำหรับผู้สูงอายุ และควรพัฒนาด้านสาธารณสุข โภชนา ขยะ ให้มีความเป็นระบบระเบียบและสะอาด เพื่อความปลอดภัย

ให้กับผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ไฟฟ้าแสงสว่างอย่างทั่วถึง ควรจัดเป็นหมู่บ้านผู้สูงอายุเพื่อความสะดวกในการดูแล

3.5 ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ควรจัดทำประกันชีวิตหมู่แก่ผู้สูงอายุ ควรมีหลักประกันความมั่นคงทางสังคมโดยภาครัฐจัดให้ผู้สูงอายุให้มีความมั่นใจว่าไม่ถูกทอดทิ้ง ควรสนับสนุนให้ผู้สูงอายุและผู้ดูแลเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายที่พึงได้รับจากเทศบาลและท้องถิ่นที่อยู่อาศัย ควรส่งเสริมสังคมต่อต้านยาเสพติดเข้าถึงกฎหมายระเบียบสุขบัญญัติที่ดีของท้องถิ่น เพื่อป้องกันอาชญากรรมและควรมีเจ้าหน้าที่รัฐดูแลผู้สูงอายุทั้งด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

3.6 ด้านการสร้างบริการทางสังคมและเครือข่ายการเกื้อหนุน การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ควรมีการจัดบริการผู้สูงอายุครบวงจรในจุดเดียวในทุกหน่วยงานของรัฐ ควรมีการจัดประชุมหรือนัดพบปะให้มีความถี่มากขึ้น เพื่อรับรู้ความเป็นไปได้ตลอดเวลา ควรส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาและให้ชุมชนขับเคลื่อนสู่ทุกภาคส่วน และควรตั้งชมรมและเครือข่ายดูแลผู้สูงอายุ สร้างเครือข่ายดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ ควรมีวัดเป็นศูนย์กลางในการอบรมจิตใจ จิตอาสาให้กับผู้สูงอายุในเขตเทศบาล

อภิปรายผล

1.การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้การจัดสรรสวัสดิการต่างๆ ของผู้สูงอายุยังไม่ทั่วถึงและผู้สูงอายุบางคนยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานของภาครัฐได้ จึงทำให้เกิดความไม่มั่นใจในการบริหารงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันยังไม่ดีเท่าที่ควรและยังไม่ได้รับการช่วยเหลือในบางด้านตามกฎหมายกำหนด อีกทั้งผู้สูงอายุส่วนใหญ่ในเขตเทศบาล มักจะอยู่คนเดียว จึงไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิณณทัต บณขุนทด (2554) ได้สำรวจพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 335 คน พบว่าพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับคือ ด้านที่อยู่อาศัย ทั้งนี้เนื่องจากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ให้ความสนใจเรื่องที่พักอาศัยเป็นอย่างมาก เพราะบ้านหรือที่พักอาศัยเป็นที่สามารถอยู่ร่วมกันกับคนในครอบครัวและเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตประกอบอาชีพเสริม และได้ใกล้ชิดกับคนในครอบครัวซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา บุญเกิด (2557) เรื่องความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล เกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ตามรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครองผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ด้านรายได้ ผู้สูงอายุ

มีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 ด้านนันทนาการ ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

1.2 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านสุขภาพอนามัย โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ผู้สูงอายุยังขาดการดูแลสุขภาพร่างกายของตนเอง อีกทั้งผู้ดูแลยังขาดความรู้และทักษะในการดูแลผู้สูงวัย จึงทำให้ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยได้ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับ สุมิตรา จุตโน และ ประชัน คเนวัน (2556) เรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ คือ การให้บริการตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้เนื่องจากว่า การตรวจสุขภาพประจำปีของกลุ่มผู้สูงอายุนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จำเป็นต้อง มีการตรวจสุขภาพตัวเองเป็นประจำ เพื่อให้รู้ทันโรคร้ายในปัจจุบันและจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการรักษาในระยะยาวต่อไปและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา บุญเกิด (2557) เรื่องความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล เกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์ ตามรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

1.3 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านรายได้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลไม่มีอาชีพที่แน่นอน มีรายได้แค่รับจากเบี้ยผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่มีเงินออมของตนเองเอาออกมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เพราะส่วนใหญ่รายได้ได้มาแค่ทางเดียว ประกอบอาชีพเสริมก็ไม่ได้เต็มที่ตามกำลังและความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปสวย ระวีแสงสุรย์ (2560) เรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ปัญหาสำคัญที่ผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานครต้องเผชิญ คือ ปัญหาด้านรายได้และขาดผู้ดูแลในการทำกิจกรรมประจำวันจากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร คือ ยุทธศาสตร์ “สร้างความมั่นคงทางรายได้และการดูแลผู้สูงอายุโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน” โดยมีมาตรการและโครงการนำร่องดังนี้ มาตรการที่สร้างคุณค่าให้ผู้สูงอายุ ได้แก่ “โครงการจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรมนุษย์ผู้สูงวัย” มาตรการที่ 2 มาตรการสร้างรายได้ให้ ผู้สูงอายุ ได้แก่ “โครงการวิสาหกิจสูงวัยในชุมชน” มาตรการที่ 3 การสร้างเครือข่ายการดูแล ได้แก่ “โครงการเครือข่ายการดูแลผู้สูงวัย” ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ มาตรการดังกล่าวข้างต้น ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลากรในด้านผู้สูงอายุไปพร้อมๆ กันด้วย โดยเฉพาะการให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ และความรู้เรื่องการประกอบวิสาหกิจและการตลาด ทั้งนี้เพื่อสามารถให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุในการสร้างงานและสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุได้อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

1.4 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ด้านนันทนาการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องจัดกิจกรรมนันทนาการเป็นอย่างมาก เพราะจะช่วยให้เกิดการผ่อนคลายความตึงเครียดและเป็นการ

พักผ่อนหย่อนใจ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวความคิดใหม่ๆ ได้นำเสนอผลงานต่อคนอื่นในที่สาธารณะ สอดคล้องกับ สมสมัย พิลาแดง และคนอื่นๆ (2557) เรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงพุง อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านนันทนาการ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนันทนาการ เรียงตามลำดับมากไปน้อย ส่วนใหญ่พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมทางศาสนา หรือแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสม ร้อยละ 41.0 รองลงมา ควรมีการจัดสถานที่สาธารณะในชุมชนให้เป็นสถานที่ออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ร้อยละ 32.0 และควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการออกกำลังกายที่ถูกต้องเหมาะสมกับผู้สูงอายุ ร้อยละ 27.03 เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญและบำเพ็ญประโยชน์ทุกวัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สูงอายุชอบการทำบุญและร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ อยู่เสมอ แต่ยังขาดการสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นกิจกรรมที่ต้องดำเนินให้เป็นแบบอย่างประจำปี

1.5 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ด้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นบ้านของตนเองที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับบุคคลในครอบครัว ทำให้เกิดสถาบันครอบครัวที่อบอุ่น ทำให้ผู้สูงอายุมีความมั่นใจในที่อยู่อาศัยของตนเพราะได้มีคนในครอบครัวดูแลอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพล นวะกะ (2555) เรื่องความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ในแต่ละด้านในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการในภาพรวม ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการ ด้านที่อยู่อาศัย และเมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ต้องการให้จัดบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในบริเวณที่อยู่อาศัย เช่น น้ำดื่มสะอาด ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันยังมีบางพื้นที่ไม่มีน้ำประปา ไฟฟ้าใช้ ส่งผลให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินชีวิตอย่างยากลำบาก ดังนั้น สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานจึงมีความจำเป็นต่อการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก

1.6 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลมีความคิดและความหวังเกี่ยวกับความมั่นคงด้านต่างๆ ของตนเองและคนรอบข้าง ความปลอดภัยในทรัพย์สินและคนในครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา อยู่สบาย (2557) เรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลศีร์ษะจรเข้ร้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง รองลงมา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านนันทนาการ และด้านการศึกษา น้อยที่สุดคือ ด้านที่อยู่อาศัย การเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล ศีร์ษะจรเข้ร้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.7 ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ด้านสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีกลุ่มและการรวมตัวกันในชุมชนกันอยู่แล้วเพื่อร่วมกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลและชุมชน โดยมีแกนนำเป็นตัวประสานงานติดต่อกับผู้สูงอายุในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา บุญเกิด (2557) เรื่องความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ตามรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ การละมุล โนดประโคน (2556) เรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1.ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่พักอาศัย อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนอกนั้นอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล รองลงมาคือ ด้านรายได้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่พักอาศัย 2.ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพในช่วงต้นเดือนของทุกเดือน รองลงมา คือ ความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลพาผู้สูงอายุไปทัศนศึกษาตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และต้องการสถานที่ทำกิจกรรมร่วมกันของผู้สูงอายุภายในตำบลชุมแสงและมีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2. การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ด้านสุขภาพอนามัย ควรมีฐานข้อมูลการประเมินตนเอง ข้อมูลด้านอนามัยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล เพื่อใช้ในการจัดบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง และควรจัดให้มีสวัสดิการตรวจสุขภาพประจำปีเป็นประจำทุกปี ด้านรายได้ พบว่า ควรมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ในกลุ่มผู้สูงอายุที่ยังสามารถทำงานได้ รวมถึงสิทธิรับเบี้ยผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึงและถูกต้องตามระเบียบของท้องถิ่น รวมถึงมีการปรับเพิ่มเบี้ยผู้สูงอายุให้มากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนด้านนันทนาการ พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้สูงอายุและประชาชนภายในเขตเทศบาล สร้างความบันเทิงและมีที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงการจัดให้มีชมรมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลและมีการจัดกิจกรรมชมรมลีลาศ เปตอง ควรจัดกิจกรรมรวมกลุ่มออกกำลังกาย สร้างพื้นที่กิจกรรมนันทนาการหรือใช้บริเวณวัดส่งเสริมความสัมพันธ์ในชุมชน ด้านที่อยู่อาศัยพบว่า ควรเพิ่มช่องทางสำหรับผู้สูงอายุที่ปลอดภัย ควรซ่อมแซมที่พักอาศัยให้ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ ควรจัดที่พักสำหรับผู้สูงอายุฟรี ดูแลด้านสาธารณสุข ควรจัดที่พักอาศัยสำหรับผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุไร้ญาติ ควรจัดบ้านพักคนชราให้เพียงพอสำหรับผู้ไม่มีคนดูแล ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง พบว่า ควรจัดทำประกันชีวิตหมู่แก่ผู้สูงอายุ ควรมีหลักประกันความมั่นคงทางสังคมโดยภาครัฐจัดให้ผู้สูงอายุให้มีความมั่นใจว่าไม่ถูกทอดทิ้ง และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุและผู้ดูแลเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายที่พึงได้รับจากเทศบาลและท้องถิ่นที่อยู่อาศัย ควรส่งเสริมสังคมต่อต้านยาเสพติดเข้าถึงกฎหมายระเบียบสุขบัญญัติที่ดีของท้องถิ่น เพื่อป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น และด้านการสร้างบริการทางสังคมและเครือข่ายการเกื้อหนุน พบว่า ควรมีการจัด

บริการผู้สูงอายุครบวงจรจุดเดียวในทุกหน่วยงานของรัฐและมีการจัดประชุมหรือนัดพบปะให้มีความถี่มากขึ้น เพื่อรับรู้ความเป็นไปได้ตลอดเวลาให้มีกิจกรรมทางศาสนาและให้ชุมชนขับเคลื่อนทุกภาค ควรมีวัดเป็นศูนย์กลางในการอบรมจิตใจ จัดอาสาให้กับผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ควรส่งเสริมให้มีพื้นที่กลางเพื่อสร้างความสัมพันธ์เครือข่ายให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่ภาครัฐควรจัดสวัสดิการเกี่ยวกับรถโดยสาร เพื่อความสะดวกในการเดินทางติดต่อแบบครบวงจร ควรมีชมรมผู้สูงอายุและมีกิจกรรมให้ร่วมพบปะเป็นประจำ

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยสรุปดังนี้ ด้านสุขภาพอนามัย ควรมีฐานข้อมูลการประเมินตนเองด้านอนามัยของผู้สูงอายุ ด้านรายได้ ควรมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้รวมถึงสิทธิรับเบี้ยผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง ด้านนันทนาการ ควรมีการจัดกิจกรรมบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ เช่น ลีลาศ เปตอง การออกกำลังกาย ด้านที่อยู่อาศัย ควรจัดที่พักสำหรับผู้สูงอายุฟรี รวมทั้งที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุไร้ญาติ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง ควรจัดทำประกันชีวิตหมู่แก่ผู้สูงอายุให้มีความมั่นใจว่าไม่ถูกทอดทิ้ง และด้านการสร้างบริการทางสังคมและเครือข่ายการเกื้อหนุน ควรมีการจัดบริการผู้สูงอายุอย่างครบวงจรในทุกหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการประสานงานและประชาสัมพันธ์หรือศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการด้านต่างๆ เกี่ยวกับผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการนำไปศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลและชุมชนอื่นต่อไป
2. ควรมีการจัดกิจกรรมในชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อที่จะให้ผู้สูงอายุได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนแนวความคิดและแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ร่วมกัน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาด้านอื่นๆ ต่อไป
3. ควรขอความร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่ใกล้เคียงหรือจังหวัดอื่นๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาเปรียบเทียบ
2. ควรมีการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับการบริการสวัสดิการด้านอื่นๆ สำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดศรีสะเกษ

เอกสารอ้างอิง

- การละมูล โนดประโคน. (2556). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เทศบาลเมืองศรีสะเกษ. (2563). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองศรีสะเกษ (พ.ศ. 2563-2568)**. ศรีสะเกษ: ผู้แต่ง.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ: วี อินเทอร์เน็ต.
- นันทนา อยู่สบาย. (2557). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์**. ปัญหาพิเศษปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิ่นนิต บันขุนทด. (2554). ผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุตำบลบ้านหมื่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. ใน **การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2554 “การพัฒนาอนาคตชนบทไทย : ฐานรากพื้นที่มั่นคงเพื่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน” 27-29 มกราคม 2554** (หน้า 652-656). ขอนแก่น: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2557). **สังคมผู้สูงอายุ: นัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ**. สืบค้น สิงหาคม 29, 2564, จาก <http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom12/05-01.html>.
- ลัดดา บุญเกิด. (2557). **ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล เกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี**. ปัญหาพิเศษปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิลปสวย ระเบียบแสงสุริย์. (2560). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานครเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- สมพล นวะกะ. (2555). **ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่**. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมสมัย พิลาแดง, และคนอื่นๆ. (2557, มกราคม-มิถุนายน). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงพญา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์**. **วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์**, 3(1), 133-148.
- สุมิตรา จุติโน, และประชัน คเนวัน. (2556, กรกฎาคม-ธันวาคม). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา**. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 5(2), 105-119.
- สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดศรีสะเกษ. (2563). **รายงานประจำปี 2563**. ศรีสะเกษ: ผู้แต่ง.

